

ikke har haft Ordet før, og det var maa-ske den rigtigste. Med Hensyn til det ærede Medlems Udtalelser om, at Modstandere ikke turde møde det ærede Medlem og hans Meningsfæller i en offentlig Debat, passer det jo ikke. Jeg har deltaget i adskillige offentlige Møder Landet over, og i den By, hvor jeg bor, har jeg, da en lignende Udtalelse fremkom i det lokale socialistiske Blad, tilbudt at føre en saadan Debat sammen med den lokale socialdemokratiske Rigsdagsmand, men Tilbudet er ikke modtaget endnu. Endelig skal jeg sige til det ærede Medlem, at naar han peger paa Møderne i Gaar og nævner, at de have samlet, jeg ved ikke hvor mange Tusind Mennesker til Protest mod Forsvarslovene, saa antager jeg, at han har samlet dette Tal sammen af „Social-Demokraten“ for i Dag, hvor der findes Telegrammer fra alle de Steder, hvor Møderne have været afholdte. Jeg var i Gaar i en af de Byer, hvor der blev afholdt et saadant Møde, nemlig i Nykøbing, Falster. Om dette Møde foreligger der i „Social-Demokraten“ et Telegram, i hvilket der siges, at det antimilitaristiske Møde der var besøgt af henved 3,000 Mennesker. Jeg kan oplyse de Herrer om, at der var 165.

Krabbe: I sidste Møde blev det mig meddelt, at det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) i sit Foredrag samme Dag havde rettet nogle Bemærkninger imod mig. Da jeg lejlighedsvis ikke var til Stede, medens de blev fremsatte, afventede jeg Fortrykket, inden jeg tog til Genmæle. Da Fortrykket nu foreligger, vil jeg tillade mig at fremsætte nogle ganske faa Modbemærkninger.

Jeg ser, at det, som det ærede Medlem fremsatte, i Virkeligheden var et Citat af „Danmarks Riges Historie“. Overfor dette Citat vil jeg bede erindret, hvad det var, der var foregaaet, og som havde bragt det ærede Medlem til at tage Ordet. Det var dette, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Halsted) havde sagt, temmelig uforanlediget synes jeg, at den gamle danske Adel skyldte Tabet af sin Magt den Omstændighed, at den havde undladt at gøre, hvad den burde have gjort, for Landets Forsvar. Jeg bestred dette som lange Tiders gammel Uret, og da det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) vil give det Støtte ved et Citat, vil jeg tillade mig at anføre andre Citater, der ville give den rette Opfattelse af Forholdet.

Adelen paa den Tid gjorde meget for Landets Forsvar. Den bevilgede selvfølgelig ikke alt, hvad Kongen forlangte. Det har aldrig været en Repræsentations Pligt at bevilge alt, hvad Kongerne forlangte, og det var heller ikke Rigsraadets Pligt at gøre det. Spørge vi, hvorledes Tilstanden var den Gang, og hvad Adelen da gjorde, da siger jeg: Ville de ærede Herrer ikke gøre sig bekendt med, hvad en Mand, som specielt har studeret disse Forhold, og som er anset blandt Historikerne, nemlig Fr. Meidell, derom siger i sit fortrinlige Værk: „Fra Enevældens Dæmring“. Det skæbnesvangre Øjeblik var, da Karl Gustav kom paa Tronen, en dygtig Hærfører og en krigslysten Fyrste. Hvorledes Tilstanden den Gang var, betegner Meidell med følgende Ord: „I Danmark var man ikke uforberedt paa Krigen, thi Adelen havde i flere Aar leveret Vivres“ — d. v. s. Proviant eller Levnedsmidler — til Magasinerne, bygget Fæstninger og Skanser, ydet store Bidrag til Flaaden og dens Udrustning samt tilsagt Kongen at ville hverve Soldater paa egen Bekostning, hvis „noget viderligt“ skulde tilstøde“. Saaledes beskrives Tilstanden, netop som den var som Følge af Adelen's Virksomhed.

Ved Siden heraf maa man erindre, i hvilken Gæring Hærvæsenet da befandt sig, idet det i over 30 Aar havde været i Gæring overfor Spørgsmaalet, om man skulde holde en national Militz, en Folkevæbning, eller holde væbnede Tropper. Her tillader jeg mig at henvisse til, hvad den samme udmærkede Forfatter, som det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller) citerede, nemlig Fridericia, derom siger. Han anfører i sit Specialværk: „Adelsvældens sidste Dage“, hvilke Hindringer der var for Folkevæbningen, saaledes som den var planlagt og ogsaa var sat i Værk, og blandt disse Hindringer nævner han en meget betydelig, nemlig den, at man af Hensyn til ikke at krænke Kronens Jagtret — altsaa af en Aarsag, der hidrørte fra Kongen — i Vildtbanedistrikterne „fratog Bønderne deres Geværer og ophængte dem i Kirkerne, hvor de fordervedes af Fugtighed“. Det var en betydelig Aarsag til Ødelæggelsen af den begyndende Folkevæbning, at man fratog Mandskabet Geværerne, og den hidrørte fra Kronen, ikke fra Adelen. Og hvad angaar hele det store Spørgsmaal om Folkevæbning eller hvervede Folk, siger den samme Forfatter „at Opretholdelsen af en hvervet Hær i Fredstid i